

Laidiens: 25.07.1995., Nr. 109

Ministru kabineta noteikumi Nr.211

Rīgā 1995.gada 18.jūlijā (prot. nr.38, 6.§)

Noteikumi par komercbanku sanāciju un bankrotu

Izdoti Satversmes 81.pantā noteiktajā kārtībā

Noteikumos lietotie termini

Komercbankas bankrots — komercbankas nespēja pilnā mērā izpildīt savas saistības pret kreditoriem vai situācija, kad komercbankas saistības pret kreditoriem pārsniedz tās aktīvus un sanācijas pasākumi nav iespējami vai nav devuši rezultātus.

Komercbankas ļaunprātīgs bankrots — komercbankas bankrots, kuram ir šādas pazīmes:

- 1) komercbankas amatpersonu darbības rezultātā komercbanka ir apzināti novesta līdz bankrotam;
- 2) komercbankas amatpersonas ir apzināti apgrūtinājušas pārbaudes veikšanu un lietas par bankrotu pilnīgu un objektīvu izskatīšanu (slēpušas vai iznīcinājušas grāmatvedības vai citus dokumentus vai materiālās vērtības, izvairījušās no piedalīšanās pārbaudēs un lietas par bankrotu izskatīšanā vai uzrādījušas fiktīvas saistības).

Sanācija — pasākumi komercbankas bankrota novēršanai.

1.nodaļa . Vispārīgie jautājumi

1.pants. Šie noteikumi regulē kārtību, kādā:

- 1) tiek izveidota un darbojas Banku aģentūra;
- 2) komercbanka tiek nodota Banku aģentūras pārvaldījumā;
- 3) komercbankai tiek veikti sanācijas pasākumi;
- 4) komercbanku atzīst par bankrotējušu;
- 5) komercbanka likvidējama;
- 6) tiek apmierinātas kreditoru prasības.

2.pants. Attiecībā uz komercbankām nav piemērojams likums “Par uzņēmumu un uzņēmējiesabiedrību maksātspēju un bankrotu” (Latvijas Republikas Augstākās Padomes un Valdības Ziņotājs, 1992, 2.nr.; Latvijas Vēstnesis, 1994, 5.nr.; 1995, 4.nr.).

2.nodaļa. Komercbankas nodošana Banku aģentūras pārvaldījumā

3.pants. (1) Lēmumu par komercbankas pārvaldes institūciju darbības apturēšanu un komercbankas nodošanu Banku aģentūras pārvaldījumā Latvijas Banka ir tiesīga pieņemt šādos gadījumos:

- 1) komercbankas pašu kapitāls ir mazāks par 50% no apmaksātā pamatkapitāla;
- 2) komercbankas pašu kapitāla pietiekamība ir mazāka par 4%;
- 3) Latvijas Banka ir pārliecinājusies, ka komercbankas vadība nav spējīga uzlabot komercbankas finansiālo stāvokli un komercbankas akcionāri sešu nedēļu laikā pēc Latvijas Bankas ierosinājuma saņemšanas dienas nav mainījuši komercbankas vadību;
- 4) komercbanka nav spējīga pildīt savas saistības pret klientiem;
- 5) komercbankas vadība laikus neiesniedz komercbankas gada pārskatus vai tajos sniedz nepatiesas ziņas par bankas darbību.

(2) Banku aģentūra pēc šī panta pirmajā daļā minētā Latvijas Bankas lēmuma pieņemšanas nekavējoties pārņem komercbanku pārvaldījumā.

(3) Komercbankas pārņemšana Banku aģentūras pārvaldījumā nemaina komercbankas juridisko statusu.

4.pants. Pārņemot komercbanku pārvaldījumā, Banku aģentūra kopīgi ar Latvijas Banku veic nepieciešamos pasākumus komercbankas finansiālā stāvokļa un komercbankas pašu kapitāla novērtēšanai.

3.nodaļa. Komercbanku sanācija

5.pants. (1) Pēc komercbankas pārņemšanas un komercbankas pašu kapitāla novērtēšanas Banku aģentūra pieņem lēmumu par komercbankas sanācijas iespēju un sanācijas programmas izstrādi.

(2) Pārņemot komercbanku pārvaldījumā, Banku aģentūra var pieņemt lēmumu par noguldījumu pirmstermiņa izmaksu apturēšanu un procentu par noguldījumiem izmaksu apturēšanu.

(3) Izstrādājot sanācijas programmu, Banku aģentūra izskata iespējas atjaunot komercbankas pamatkapitālu:

- 1) ieguldot Banku aģentūras līdzekļus;
- 2) piesaistot akcionāru papildu līdzekļus;
- 3) iesaistot jaunus akcionārus;
- 4) veicot nefinansiāla rakstura sanācijas pasākumus.

(4) Banku aģentūrai ir tiesības celt prasību tiesā, lai par spēkā neesošiem tiktu atzīti komercbankas darījumi, kurus tā viena gada laikā pirms komercbankas pārņemšanas Banku aģentūras pārvaldījumā ir slēgusi ar trešajām personām un kuri nodarījuši zaudējumus kreditoriem.

(5) Banku aģentūra var ierosināt akcionāriem segt komercbankas zaudējumus, kamēr komercbankas pašu kapitāls sasniedz vismaz divas trešdaļas no apmaksātā pamatkapitāla.

(6) Ja mēneša laikā no Banku aģentūras ierosinājuma saņemšanas dienas akcionāri nesedz komercbankas zaudējumus šī panta piektajā daļā noteiktajā apmērā, Banku aģentūra lemj par komercbankas apmaksātā pamatkapitāla atjaunošanu, piesaistot jaunus akcionārus.

(7) Ja minētie pasākumi nav devuši rezultātus, Banku aģentūra lemj par savu līdzekļu izmantošanu komercbankas sanācijai. Banku aģentūras padome pieņem lēmumu par Banku aģentūras līdzekļu ieguldīšanu komercbankas sanācijā, ņemot vērā:

1) pārvaldījumā pārņemtās komercbankas ietekmi uz valsts finanšu sistēmas stabilitāti;

2) iespējamību veikt komercbankas sanāciju, ieguldot Banku aģentūras līdzekļus.

(8) Ja sanācija bijusi veiksmīga un komercbankā ieguldīti Banku aģentūras līdzekļi, tad:

1) Banku aģentūra pārdod tai piederošās komercbankas akcijas;

2) komercbanka Banku aģentūrai atmaksā saņemto kredītu.

(9) Sanācijas laikposms nevar pārsniegt astoņpadsmit mēnešus, skaitot no dienas, kad Latvijas Banka pieņēmusi lēmumu par komercbankas nodošanu Banku aģentūras pārvaldījumā.

(10) Ja sanācijas rezultātā komercbankas darbība stabilizējas, Banku aģentūra ierosina Latvijas Bankai atjaunot komercbankas pārvaldes institūciju darbību. Pēc lēmuma par komercbankas pārvaldes institūciju darbības atjaunošanu pieņemšanas Latvijas Banka uzdod Banku aģentūrai mēneša laikā sasaukt komercbankas akcionāru pilnsapulci jaunas padomes un valdes ievēlēšanai. Līdz jaunās valdes ievēlēšanai komercbankas valdes funkcijas pilda Banku aģentūra. Pēc jaunās valdes ievēlēšanas Banku aģentūra komercbanku nodod valdei.

(11) Banku aģentūras izdarītās sanācijas izdevumus komercbanka atlīdzina komercbankas jaunās valdes un Banku aģentūras līgumā noteiktajā kārtībā un termiņos.

4.nodaļa. Komercbankas bankrots un likvidācija

6.pants. (1) Ja komercbankas sanācija nav iespējama vai tā nav devusi rezultātus, Banku aģentūra sagatavo attiecīgu ziņojumu Latvijas Bankai un vienlaikus iesniedz tiesā prasību par komercbankas atzīšanu par bankrotējušu (ietverot tajā arī atzinumu par ļaunprātīga bankrota pazīmēm, ja tādas tiek konstatētas).

(2) Ja tiesa apmierina Banku aģentūras prasību, Banku aģentūra veic komercbankas likvidāciju.

7.pants. Ja tiesa apmierinājusi prasību izsludināt komercbanku par bankrotē jušu, Latvijas Banka anulē izsniegto licenci komercbankas darbībai un Banku aģentūra paziņo par to Uzņēmumu reģistram.